Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-02-19

LS 1308-1045

Landstingsstyrelsen

LANDSTINGSSTYRELSEN
14-03-04 00005

Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Arbetsutskottet har inkommit med förslag om möjligheterna till ytterligare samordning inom IT-området.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att inrätta ett funktionsområde inom landstingsstyrelsens förvaltning för att styra och samordna IT för vården, utifrån de principer som redovisas i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att uppdra åt landstingsdirektören att närmare utreda och precisera arbetet för att styra och samordna IT för vården samt analysera konsekvenser och tydliggöra ansvar och befogenheter för övriga som ansvarar för IT-arbete i Stockholms läns landsting och återkomma med förslag till samordning

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT i Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsdirektören att påbörja arbetet med att införa ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget samt återkomma med förslag på utredningsbeslut för investeringen.

Landstingsrådsberedningens motivering

Landstingsfullmäktige gav i budgeten för 2014 landstingsstyrelsen i uppdrag att se över möjligheterna till ytterligare samordning av de gemensamma grundläggande IT-leveranserna inom landstinget i syfte att uppnå standardisering, konsolidering och effektivisering.

Landstingsdirektören har därför utrett möjligheterna till ytterligare samordning i dialog med berörda förvaltningar och bolag. I de överväganden som har gjorts har målet att förverkliga den digitala agendan, hänsyn till patientsäkerhet och patientintegritet samt förenkling och rationalisering varit vägledanden.

Bedömningen är att en mer sammanhållen styrning krävs, än den som sker idag genom samordningsgrupper. Att kunna utbyta och dela information på ett säkert sätt är också en grundläggande förutsättning för att nätverkssjukvården som beskrivs i Framtidsplanen ska kunna förverkligas. Nätverkssjukvården ställer även nya krav på administrativ förenkling och rationalisering för att resurser och medarbetares kompetens ska kunna tas tillvara. För att det ska kunna ske krävs gemensamma lösningar.

Den nationella digitala agendan, som finanslandstingsrådet har undertecknat en avsiktsförklaring att landstinget ska stödja, syftar till att IT ska vara enkelt att använda och e-tjänster ska skapa nytta för användarna samtidigt som den enskildes integritet bevaras. Detta ställer också krav på en centralisering av IT-styrningen.

För att få still stånd den ökade samordning som krävs föreslås landstingsdirektören få i uppdrag att inom landstingsstyrelsens förvaltning skapa ett nytt funktionsområde benämnt e-förvaltning som på sikt ska kunna bli en egen förvaltning. Till det nya funktionsområdet kan de nuvarande referens- och samordningsgrupperna knytas.

Uppdraget till e-förvaltningen behöver preciseras närmare i samarbete med berörda förvaltningar och bolag. Roll- och ansvarsfördelning samt styrnings och finansieringsmodell behöver fastställa. Landstingsdirektören bör därför få i uppdrag att återkomma med ett preciserat uppdrag för e-förvaltningen.

Landstingsdirektören bör även få i uppdrag att återkomma med förslag till plan för införande av ett nytt system för hantering av vårdinformation som kan stödja nätverkssjukvårdens arbetssätt och de nationella kraven idag och i framtiden.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 januari 2014
Arbetsutskottets protokollsutdrag den 4 februari 2014

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-01-23

LS 1308-1045

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -01- 24
Dnr LS 1308-1045
Rotel I

Landstingsstyrelsens
arbetsutskott

Ytterligare samordning av landstingets IT-verksamhet

Ärendebeskrivning

Återrapportering avseende budgetuppdrag om möjligheterna till ytterligare samordning inom IT-området.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 23 januari 2014

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att inrätta ett funktionsområde inom landstingsstyrelsens förvaltning för att styra och samordna IT för vården, utifrån de principer som redovisas i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att uppdra åt landstingsdirektören att närmare utreda och precisera arbetet för att styra och samordna IT för vården samt analysera konsekvenser och tydliggöra ansvar och befogenheter för övriga som ansvarar för IT-arbete i Stockholms läns landsting och återkomma med förslag till samordning

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT i Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsdirektören att påbörja arbetet med att införa ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget samt återkomma med förslag på utredningsbeslut för investeringen

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
I 2014 års budget gav landstingsfullmäktige landstingsstyrelsen i uppdrag att se över möjligheterna till ytterligare samordning av de gemensamma grundläggande IT-leveranserna inom landstinget i syfte att uppnå standardisering, konsolidering och effektivisering. Uppdraget bygger vidare på landstingets tidigare beslutade strategier och policyer på området. Det ligger även väl i linje med den digitala regionala agendan som landstinget

åtagit sig att stödja, och dess högt ställda ambitioner för att skapa säker IT som ger största möjliga nytta för medborgare, patienter, resenärer och medarbetare.

Landstingsdirektören föreslås därför få i uppdrag att skapa ett nytt funktionsområde inom landstingsstyrelsens förvaltning benämnt e-förvaltning, samt att återkomma med förslag till uppdrag för denna. Syftet är att skapa förutsättningar för tydlig styrning av och struktur för IT inom den landstingsägda vårdproduktionen. Landstingsdirektören föreslås även få i uppdrag attpåbörja införandet av ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget, samt återkomma med en beskrivning av nödvändiga åtgärder för att säkerställa införandet och vilka kostnader detta medför.

Bakgrund
I 2014 års budget gav landstingsfullmäktige landstingsstyrelsen i uppdrag att se över möjligheterna till ytterligare samordning av de gemensamma grundläggande IT-leveranserna inom landstinget i syfte att uppnå standardisering, konsolidering och effektivisering. Landstingets verksamheter använder, liksom övriga delar av samhället, allt mer IT-stöd. IT har höjt kvaliteten och bidragit till bättre service och tjänster inom en rad områden. Detta har medfört att IT idag är en strategisk och verksamhetskritisk funktion snarare än enbart en stödfunktion.

Stockholms läns landsting har sedan länge en decentraliserad organisation där den landstingsägda vården drivs som bolag eller under bolagsliknande former. En stor del av de landstingsfinansierade verksamheterna drivs av privata aktörer. Den 20 mars 2012, § 41, antog fullmäktige Strategi för arbetet med IT-frågor och eHälsa samt reviderad IT-policy inom Stockholms läns landsting, vilket innebär att det finns styrande dokument som tydliggör övergripande ansvarsområden. eHälsa ska effektivt bidra till att uppfylla vårdens mål. En förutsättning är väl fungerande samverkan mellan de intressenter som ska använda lösningarna och de som ansvarar för deras utveckling och förvaltning.

I detta arbete ansvarar:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden för invånartjänster och branschinfrastruktur
- Vårdproducenterna för kliniskt IT-stöd
- Landstingsstyrelsen genom SLL IT för leverans av beställda tjänster och IT-teknik på uppdrag av verksamheterna
- Landstingsstyrelsen för informationssäkerhet och övergripande samordning av strategisk IT

Denna uppdelning stödjer realiseringen av intentionerna i Framtidsplanen för hälso- och sjukvården och skapar ett tydligt engagemang och ansvar för IT-frågorna hela vägen ut i linjeorganisationen. Flera samordningsgrupper och styrgrupper tillsattes för att hålla ihop arbetet. Till detta kopplades även samverkan med externa aktörer som t.ex. privata vårdgivare, Karolinska Institutet, Sveriges Kommuner och Landsting och länets kommuner.

Det har skett ett omfattande arbete med att utveckla IT-området inom Stockholms läns landsting de senaste åren. Samtidigt ökar kraven på och behoven av IT-stöd i verksamheterna. Viktiga faktorer som driver på behovet av samordning och konsolidering är den ökade användningen av IT och dess konsekvenser för patientsäkerhet och patientintegritet, behovet av administrativ förenkling och rationalisering, samt den nationella digitala agendan.

Överväganden
Landstingsstyrelsen ansvarar enligt reglementet för landstingets samordnade IT-verksamhet. Landstingsdirektören har utrett möjligheterna att samordna IT-verksamheten och skapa en bättre struktur för att kunna utöva en tydligare styrning och ekonomisk kontroll. Detta har gjorts i enlighet med det uppdrag om ökad samordning inom IT-området som landstingsfullmäktige gav landstingsstyrelsen i budget 2014. I de överväganden som gjorts har målet att förverkliga den digitala agendan, hänsyn till patientsäkerhet och patientintegritet samt administrativ förenkling och rationalisering varit vägledande.

Arbetet har skett i dialog med berörda förvaltningar och bolag. Möjligheten att utveckla styrningen av IT-området via de samordningsgrupper som idag finns har övervägts. Förvaltningens bedömning är dock att en mer sammanhållen styrning krävs för att kunna åstadkomma den tydliga struktur och det fokus på enhetliga lösningar som är en förutsättning för framtidens IT-lösningar inom de landstingsägda vårdverksamheterna.

Patient- och IT-säkerhet kräver gemensam styrning
Inom vården är IT idag en förutsättning för och en integrerad del av patientarbetet. Medicinsk teknik och IT har historiskt betraktats som två separata områden, men så är inte längre fallet. Viktig information om en patient skapas av såväl traditionell medicinteknisk utrustning som av IT-system. Dessutom sker informationsöverföring dem emellan. Att kunna utbyta och dela information på ett säkert sätt är också en grundläggande förutsättning för att nätverkssjukvården som beskrivs i Framtidsplanen ska kunna bli verklighet.

Nätverkssjukvården bygger på att flera vårdgivare arbetar i nätverk kring patienten. Detta förutsätter att det finns stöd för att kunna tillgodose patientens samlade vårdbehov i en sammanhållen vårdkedja med hög säkerhet, kvalitet och effektivitet. För att kunna säkra IT-stödet i framtidens hälso- och sjukvård krävs en utökad gemensam styrning av IT-leveranserna. En tydligare samordning skapar också förutsättningar för ökad standardisering och konsolidering.

Behov av administrativ förenkling och rationalisering
Nätverkssjukvården ställer nya krav på administrativ förenkling och rationalisering för att resurser och medarbetares kompetens ska kunna användas på bästa sätt. Förvaltningens bedömning är att IT-processer och IT-system kan förenklas betydligt, men att standardisering och gemensamma lösningar är en förutsättning för att det ska kunna ske. En standardisering kan också på sikt sänka kostnader för förvaltning och utveckling av systemen. Standardisering medför dessutom att medarbetare får samma IT- arbetsmiljöer på olika sjukhus och förvaltningar vilket underlättar möjligheterna till rotation och byte mellan arbetsplatser i framtiden.

Landstingsdirektören kommer att påbörja arbetet med administrativ förenkling och rationalisering genom att utreda förutsättningar för att införa en standardiserad IT-arbetsplats med bland annat enhetligt e-postsystem och plattform för landstingets förvaltningar och bolag.

En regional digital agenda för innanförskap, nytta och säkerhet
Den centrala roll och stora potential som IT har är en bakgrund till att regeringen i "Den digitala agendan för Sverige" beslutade att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Stockholms läns landsting har undertecknat en avsiktsförklaring om att i samverkan med olika samhällsaktörer stödja framtagandet av en regional digital agenda. Beslut om undertecknande antogs i landstingsstyrelsen, den 5 mars 2013, § 34, (LS 1301-0117).

Den digitala agendan syftar till att skapa ett digitalt "innanförskap", där IT är enkelt och säkert att använda, där e-tjänster skapar nytta och där den grundläggande infrastrukturen skapar förutsättningar för informationen att behandlas på ett säkert sätt. Den digitala agendan är också en del av det nationella samarbetet och de ökade ambitionerna inom detta område. Nya nationella tjänster skapas för invånare, patienter, vård- och omsorgspersonal och beslutsfattare.

För att dra nytta av de nationella lösningarna som hälso- och sjukvårdsnämnden finansierar och samordnar för Stockholms läns

landsting är det av största vikt att kunna fatta gemensamma, standardiserade, riskavvägda och genomtänkta beslut i den landstingsägda vårdproduktionen. Detta ställer krav på en centralisering av IT-styrningen som är tydligt förankrad i verksamheterna. Ambitionerna i den digitala agendan pekar även på betydelsen av att i framtiden kunna ta ett bredare grepp som innefattar utvecklat IT-stöd för sjukvård, trafikområdet och ökad demokrati.

En e-förvaltning i Stockholms läns landsting
En omfattande och komplex IT-miljö med gränsöverskridande risker och hot kräver ökad styrning, sammanhållen struktur, standardiserade processer samt förmåga att göra riskavvägningar utifrån ett landstingsövergripande perspektiv. En samlad förmåga att fatta beslut om utvecklingen av den landstingsägda vårdens IT-miljö är en förutsättning för att kunna upprätthålla patientsäkerhet, patientintegritet och IT-säkerhet.

Den överblick som en samlad styrning ger skapar också möjlighet till prioriteringar utifrån verksamheternas behov. För att säkerställa standardisering, konsolidering och effektivisering av de gemensamma grundläggande IT-leveranserna bör satsningar inom IT-området mätas och följas upp på ett samlat sätt.

Utifrån dessa framväxande behov av en central samordning föreslås landstingsdirektören få i uppdrag att inom landstingsstyrelsens förvaltning skapa ett funktionsområde benämnt e-förvaltning. Syftet är att funktionsområdet på sikt ska kunna bli en egen förvaltning.

Det nya funktionsområdet är tänkt att utgöra den organisatoriska basen för strategiska IT-frågor till vilken referens- och samordningsgrupper kan knytas. Den tekniska grundstrukturen för landstingets IT-verksamhet, landstingets IT-system samt de standarder som ska gälla för informationsutbyte i hela vårdprocessen och för e-tjänster bör knytas till det nya funktionsområdet. Därmed säkerställs en god struktur för utbyte av information mellan landstingsägd produktion, kommuner, andra landsting samt forskningsvärlden och patienter. Därutöver behöver strukturen anpassas till de internationella, nationella samt regionala krav som specificeras i bl.a. vårdavtalen.

Uppdraget till e-förvaltningen behöver preciseras närmare i samarbete med berörda förvaltningar och bolag. Roll- och ansvarsfördelning, liksom styr- och finansieringsmodell behöver fastställas. Gränsdragningarna mellan e-förvaltningen och berörda förvaltningar och bolag behöver klargöras. Landstingsdirektören föreslås därför få i uppdrag att återkomma med ett preciserat förslag på uppdrag för e-förvaltningen.

Nuvarande IT-organisation inom landstingsstyrelsens förvaltning behöver ses över och anpassas till de nya förutsättningar som följer av de fattade besluten. Förvaltningen har därför låtit utreda olika alternativ till framtida organisation och dess organisatoriska hemvist. I samband med fastställande av uppdraget för en e-förvaltning bör det övervägas på vilket sätt och med vilka kompetensområden nuvarande SLL IT ska ingå som en organisatorisk del i det nya funktionsområdet.

Därutöver behöver det utredas hur övriga IT-relaterade organisationer samt besluts- och samarbetsorgan inom Stockholms läns landsting påverkas av bildandet av ett nytt funktionsområde. Ett förslag till förtydliganden av ansvar och befogenheter ska ingå i utredningen. Detta för att säkerställa fokus på standardisering, konsolidering och effektivisering av de gemensamma grundläggande IT-leveranserna inom den landstingsägda vårdproduktionen.

Hälso-och sjukvårdsnämnden har ansvaret för att säkra ett sammanhållet vårdsystem, och arbetar med både beställningar av vård och kunskapsstyrning med hjälp av IT. Programkontoret för Framtidens hälso- och sjukvård (FHS) har ett uppdrag att definiera utvecklingsinsatser inom eHälsa för att säkerställa framtidsplanens intentioner.

Den landstingsägda vårdproduktionen måste, precis som vårdens privata aktörer, förhålla sig till kraven i vårdavtalen och anpassningar till de nationella lösningar som landstingen tar fram gemensamt genom Inera (f.d. Centrum för eHälsa i samverkan) men även till andra IT krav som specificerats i vårdavtalen.

Ett nytt vårdinformationssystem i Stockholms läns landsting
Det finns ett behov av att påbörja arbetet med införandet av ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation, inom landstinget. Det nuvarande systemet kommer inte att klara av den belastning och de krav som ställs på ett vårdinformationssystem som ska stödja nätverkssjukvårdens arbetssätt och de nationella kraven nu och i framtiden.

Landstingsdirektören föreslås därför få i uppdrag att återkomma med förslag till plan för införande av ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom Stockholms läns landsting, samt återkomma med en beskrivning av nödvändiga åtgärder för att säkerställa införandet och vilka kostnader detta medför.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Bedömningen är att den ökade samordningen möjliggör effektiviseringar inom IT-området och att eventuella förändringar hanteras inom befintlig budget. Vad gäller behovet av ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation är det en investering som måste handläggas i enlighet med investeringstrategin.

Miljökonsekvenser av beslutet

Genom en ökad samordning skapas förutsättningar för att säkerställa att kommande utveckling inom IT-området utgår från landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anders Nyström
Biträdande förvaltningschef

Landstingsstyrelsen
Arbetsutskottet

PROTOKOLLSUTDRAG
Sammanträdesdatum
2014-02-04

Justerat den 11 februari 2014

Justeringen anslogs 11 februari 2014

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -02- 11
Dnr LS 1308-1045
Rotel I

Torbjön Rosdahl
Helene Hellmark Knutsson

---

§ 8
Ytterligare samordning av landstingets it-verksamhet
LS 1308-1045

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande 23 januari 2014.

Beslut
Landstingsstyrelsens arbetsutskott föreslår landstingsstyrelsen besluta

att uppdra åt landstingsdirektören att inrätta ett funktionsområde inom landstingsstyrelsens förvaltning för att styra och samordna IT för vården, utifrån de principer som redovisas i landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

att uppdra åt landstingsdirektören att närmare utreda och precisera arbetet för att styra och samordna IT för vården samt analysera konsekvenser och tydligöra ansvar och befogenheter för övriga som ansvarar för IT-arbete i Stockholms läns landsting och återkomma med förslag till samordning

att uppdra åt landstingsdirektören att återkomma med förslag till reviderad finansieringsmodell för IT i Stockholms läns landsting

att uppdra åt landstingsdirektören att påbörja arbetet med att införa ett nytt systemstöd för hantering av vårdinformation inom landstinget samt återkomma med förslag på utredningsbeslut för investeringen

---

Vid protokollet
Elisabeth Angard-Levander

Exp
Landstingsstyrelsen
Akten

EAL 11/2-14